

Sommigen waren er die meenden dat die Japanners in China de handen al zo vol hadden dat zij zich niet verder zuidwaarts zouden wagen, anderen duchtten ook in dat geval geen bijzondere gevaren. De Japanners, waar men weinig van wist, werden namelijk door menigeen schromelijk onderschat – dat verschijnsel was vooral bij vooraanstaande Britten en Amerikanen wijdverbreid. In Singapore waren de hoge Britse militairen, met wie officieren van het Knil en de Koninklijke Marine in aanraking kwamen, van mening dat Japan in de *Nanjo* slechts één groot-scheepse operatie te land zou kunnen ondernemen, die elders hoogstens kon worden gecombineerd met kleine landingen, uitgevoerd door niet meer dan een paar duizend man. Vooral de Japanse luchtmacht werd laag aangeslagen; aangenomen werd dat de Japanse toestellen kwalitatief niet veel waard waren (de Japanners hadden het bestaan van hun superieure *Zero*-jagers geheim weten te houden) en dat de Japanse piloten niet goed konden vliegen – gezegd werd dat hun lichaamslengte te gering was om een vliegtuig goed te besturen en dat de scheve stand van hun ogen het uitvoeren van duikvluchten bemoeilijkte. Een Australische stafofficier die in '41 in Singapore lange gesprekken had gehad met de daar geplaatste hoogste officieren van de Britse vloot, het Britse leger en de Britse luchtmacht, schreef later: *'I shall never forget the overall opinion they gave us of the Japanese Army and Airforce. It can be summed up by the expression used by the Army man who had been in Shanghai and Hongkong: 'the Japanese Army is a bubble waiting to be pricked.'*'¹ In Londen was het niet anders; daar kreeg admiraal Furstner in februari '41 van de *Second Sea Lord*, admiraal Sir Charles J. C. Little, te horen dat deze, zo rapporteerde Furstner aan zijn minister,

'de sterke indruk heeft dat de geheimzinnigheid van de Japanse marine voor een groot deel het gevolg is van hun eigen besef van amateurisme op het gebied der moderne oorlogvoering . . . [en] dat Japan dreigt met zijn marine, maar dat die marine zich zelf niet opgewassen voelt tegen de Westerse marines.'²

Churchill was er in de herfst van '41 van overtuigd dat Japan pas tot oorlog zou overgaan als de Sowjet-Unie volledig verslagen was, en generaal van Oyen, commandant van de Militaire Luchtvaart van het

¹ (*Government of Australia, Australian War Memorial*) *Australia in the War of 1939-1945, Series I: Army*, dl. IV: Lionel Wigmore: *The Japanese Thrust* (1937), p. 82 (verder aan te halen als: Wigmore: *The Japanese Thrust*). ² Brief, 26 febr. 1941, van Furstner aan Dijkhoorn, *Enq.*, punt p, gestenc.bijl. 88.